

Bárdos László

PERFORMANSZ

Amit ma megtehetsz, az osztja be
a lélegzetvételed. Ne halaszd
az esengő testtartást, mai terv
az öröm; másodperctől függ a cél,
s mindig tovább ered. Öröme lesz:
s neked ő a cél, ennyi az egész.
A zárt láthatár nem foghatja fel
alázatos fejed, a nyakad ívét
és kegyes domborulatát a hátnak...
Mindez fohászra vall, ég-kémlésre,
de még lopva se leshetsz égre, földre;
benn rejlő arcod homály eszköze,
átizzott zuglakó. – Ó, második
személy! Csupán késlekedésre jog! –

Holnapra nem halasztható. Mi más,
a ténykedés feszes ritmusa dönt,
amely kitart, ha már elkezdett.
De mintha óceánban levegőzne
kapaszkodásunk, oly szabad, s olyan
kiszámíthatatlan. Habok, valóban,
tárgytalan hullámvész, egy más közeg
nyom belénk oxigént: kettős az éltünk.

S mint a késleltetésre épülő
filmben, jut is, marad is az idő;
pillanatonként ott tartunk, ahol
csak szórt sűrűsödés, a mágnesség
gyöngye fokozódása sejteti:
közeledünk. A cím nem büszke jogcím.
Zongorista, Holdjáró, Ördögűző –

amíg a felkent, a beavatott,
a profi produkciójához érünk,
tanácstalan hegyvidéken keliünk
át. Újra fenn, tehát megint legörgünk.
Most kevélyen hiszed: ez büntetés,
s egy szuszra szitkozódsz, s teszed tovább
a dolgod. Elcsitult úrben haladsz.
Vakfolt, mélypont: berendezett mezők;
majd újabb sürgetés taszít bozótba.

Gyors a hálád, feszes ritmusra vált
ön-mércéd, a fül biztatást neszel.
Ilyenkor lohol messze a kutya,
előre, egész a kijáratig,
s visszasuhan az árny. Hiába nézel.
Megláttad magadnak: elvesztegetted.
Eredsz nyomába újra, százhatodszor;
most a legkétesebb: emelkedik
gyomrodból a szédület, már remegsz,
nincs levegő, jelzi a szűkület...
Ugyan hol szűkül, hová temeti
torkod a távolságokat, milyen
fekete lyukba – abbahagyni már!
Szaggatott küszködés szabdal ezentúl
másodpercet, tüdőt, nyelőcsövet,
míg újra megsegít a levegő.
(Előbb megérted: újra késni fogsz;
beszívja következő percek
a légszomj, elprédálja a beszéd.)

S tovább, örömről mit se tudva már,
vagy értve a kínzás szabályait,
két kopár kőtömb fölfelé görög.
Befüledt meditáció. Habár
minden pillanatot beoszt a *várás*,
s mindegyiké a pálma, ha ugyan
immár megelőzted, és mindegyik
legyőzött győzhetetlen – tudható:
csak középről támadhat a siker.

Bármikor eszmélek, *félén bukom*.
Mindegy: mi készüllet volt, végtelen
haladékra, egyszerre testet ölt.
Alig hiszed: a légzés szaporáz,
nem látsz, nem hallasz, mindez egyszerű;
csak annyit érzel, szárad a veríték,
körülnézhetsz, ott vagy,
s nézel utána.

(*Alföld*, 2003/11.)

BÁRDOS LÁSZLÓ 1955-BEN SZÜLETETT BUDAPESTEN. VERSET ÍR ÉS FORDÍT. GRAVES-
ÉS ARTISJUS-DÍJAS.